

Egy nap a modern Konstantinápolyban

Idegenvezetők kalauzolják Konstantinápolyban — a törököket

Nem tudják a latin feliratot olvasni és ezért idegen vezetőket alkalmaznak. Múzeum lett a szultánok haremeiből

Hogyan él a török földön a száműzött Trotszkij

Konstantinápoly, febr. 13.

Konstantinápoly (törökül Istambul) a szultánok egykori büszke városa, mely gyönyörű palotáiról és különösen pompás mecseteiről híres, a világháború — főleg azonban a török kormányának Angorába való áthelyezése után elég szegény határszéli várossá süllyedt.

A mai Konstantinápoly

Konstantinápoly. Mily varázserővel hat a szó mindazokra, akiknek alkalmuk volt a város keleti szépségében és pompájában gyönyörködni, hiszen a Természet a legdrágább és legsodásabb kincseivel ajándékozta meg a várost.

A varázs azonban, mely az „Ezer-egy” meséinek olvasásánál lelkiünket fogva tartja, a mai modern Konstantinápoly megtekintésénél veszt erejéből. A fez, turbán és fátyol viseletét tiltja a törvény. Új könyveket csak latin betűkkel szabad nyomtatni. A régi cég-cim-táblákat, valamint az uccaelvezető táblákat felcserélték új latinbetűs táblákkal. Modern irány és fejlődés észlelhető úgy az irodalomban, művészetben, tudományban, mint általában a köznapi életben is.

Konstantinápoly három városrészből áll: az ósrégi Sztambul, Galata-Pera és Skutari a Bosporus déli kijáratánál.

Az idegen, ha a stambuli vasútállomáson megérkezik, rögtön kap egy kis izelítőt a keleti világból. A pályaudvar előtt a hotelportás és taxi-soffőrök hangos tömegéből alig tud épkézláb kiszabadulni, jó ha az idegennek kísérője van. Az autók hangos és hosszú túlköltséssel tömegesen és sebesen vágatnak a szűk utcákban. A forgalmi rendőrök, akik fejükön aféle tüzelőeszközök, karjaikon könyökig érő fehér kélzést hordanak, mosolygós arcúak tréfás megjegyzéseket ejtve irányítják a rendet, gyalogjárók száguldó autók és villanyosok forgalmát.

Stambul városát Galatával egy gyönyörű hid köti össze, melynek magas vasboltozata alatt fürgén siklanak tova a helyi forszalmat lebonyolító kisebb hajók és bárkák.

Galatában sok a hajózási iroda, vám- és árúház, a rakpart hosszában pedig kocsisnyakvázakat és kocsimákat látunk egymás hegvén-hátán.

A város büszkesége a 14. században épült Galata-torony, melynek negyvenegy méter magasságu galeriáján Konstantinápoly nagyszerű panorámáját élvezheti az ember.

Galatából villanyosok és egy földalatti drótkötélvasút viszi fel az embert a 100 méterrel magasabban fekvő Pera városba, melynek büszkesége a sok modern szálloda, követségi épület és bankpalota. Fbhen a városrészen vannak a szemből-szebb árúházak, szórakozási helvek az izai keleti kényvellemmel pazarul berendezett mozgó-színházak, angol, francia és német nyelvű hangosfilmekkel. A mozik földszintién kényelmes pluch fotelülékben pihenhet a látogató és eldadás közben is élvezheti égő szívartját, cigarettáját.

Idegenvezetők a törökök számára ..

Az idegen csak Pera városában szállhat meg, csak itt vannak európai stílusú hotelek. A hotelárak valamivel magasabbak mint nálunk. Minden jobb szállodának vannak saját tolmácsai és vezetői. Egy vezető egész napra a mi pénzünkben 500 lejt és ebédet kap.

Amióta a latinbetűs írást vezették be, azóta az idegen könnyen kiismeri magát a városban. Törököknek azonban sok nehézséget okoz az új írás, azért is a város forgalmasabb helyein így a mecsetek közelében uccáirakokat látunk, néha 6-8 is egy sorban kik kicsiny asztalokon elhelyezett írópénzükön latin betűvel írják meg a kérvényt, beadványt és levelet.

A legnagyobb forgalom az új hidon, annak közvetlen közelében az Aranyszarv vizén a kikötőben és rakparton bonyolódik le. Az új hid mellett sorakoz-

nak kiránduló hajók, melyeken az ázsiai városrészekbe: Skutariba és Haidar-Pasába, valamint a Bosporus tengerszorosra, a Márvány tengerre és annak szigeteire lehet kirándulni. A szigetek egyikén, melyet Prekiponnak neveznek, tartózkodik az emigrált orosz kommunista-vezér, Trocskij családjával együtt. Amint hírlék, Trocskij irodalmi munkával tölti idejét, három gépiró-kisasszonyt foglalkoztat, senkivel sem érintkezik, senkit nem fogad, egyedüli szennvedélye a halászat. Minden nap korán reggel a villáji előtti tengerparton látják őt halászni a sziget lakói.

A szultánok lakosztályai

Az ázsiai oldalon fekvő Skutariiban már nem oly liktető az élet, azonban az orvosegyetem klinikái, a sirűn közlekedő villanyoskocsik és luxusautók azt bizonyítják, hogy Ázsiában is van kultura.

Konstantinápoly a mecsetek városa, ezek a közül a legszebb a bizánci stílusban épült Aja-Sophia, a legmagasabb a Szulejmán mecset. A mecsetek látogatása délután 4 óráig mindenkinek szabad. A mecset bejáratánál 5 piaster ellenében (megfelel 5 lejnek) egy pár

papuesot kap a látogató, amelyet cipőjére kell felhuznia. A mecseteken kívül Konstantinápoly gyönyörű múzeumokkal is díszkedhet, melyeknek megtekintése két-három napot vesz igénybe. Legnevezetesebb az „új múzeum” híres sarkophang gyűjteményei. E múzeum közelében a „Serail-parkban láthatunk egy janicsár-platán fát, melynek törzse cement oszlopokkal van alá támasztva. Ennél a fánál gyülekeztek évszázadokkal ezelőtt a janicsárok, hogy a szultánt üdvözöljék.

Természetesen a szultánok lakosztályai, a háremek, eunuchok termei most muzeális értékek s a publikum számára nyitva vannak.

Konstantinápoly látványosságai közé tartozik a Nagy Bazár, mely bizánci stílusú boltzatokkal, fedett uccák labirintusából áll, 11 kapuval bíró hatalmas fallal van körülvéve és külön városnegyedet alkot. Az iparosok és kereskedők iparág szerint foglalják el egymásik uccát. Egy órával napnyugtá előtt kapuzárás miatt mindenkinek el kell hagyni a bazárt. A Fox-filmtársaság annyira érdekesnek tartotta az itt folyó életet, hogy hangosfilmfelvételt készített rólok.

Adókedvezményrel csalogatja be Madgearu a kényszerszindikátusba a malmosokat és gabona-exportőröket

Vasárnap nyílik meg Bukarestben a közép- és keleturópai államok gazdasági konferenciája

Bucuresti-Bukarest, február 13. A gabonaértékesítési törvényjavaslat szenátusi vitája arra indította a Dimineata szerint Madgearu földművelésügyi minisztert, hogy törvényjavaslat módosítsa és ma be fogja jelenteni, hogy a kényszerszindikátusra vonatkozó részt megváltoztatta és a szindikátusba való belépés nem lesz kötelező a molnárookra és gabona-exportőrökre nézve. A miniszter azonban a szindikátusba belépőknek különböző adó és

illetékkedvezményeket helyez kilátásba és ezzel reméli rábírní az érdekelteket, hogy csatlakozni fognak a megalkandó szindikátushoz.

Vasárnap nyílik meg Bukarestben a Közép- és Kelet-Európa államok gazdasági szakértőinek konferenciája. Az értekezletet a legutóbbi bukaresti agrárkonferencia határozatai alapján hívták össze és feladata lesz e határozatok gyakorlati megvalósításának tanulmányozása.

Ekszerárak, órák és ezüstárak
hatóságilag engedélyezett
végkiárúsítása Fenyőnél
Cluj, Piata Unirii 23, ahol az üzlet végkép feloszlik

Ma este: Haggibbor-bál

A szezon legnagyobb szabásu báljának érkezik a Haggibbor-bál

Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Új Kelet tudósítójától). Ma este a szezon befejező, nagy tancumultású zajlik le a Newyork termében. A Haggibbor rendező meg hagyományos bálját és ez a mulatság egyike lesz azoknak, melyek sokáig fognak megmaradni a bálzólok emlékezetében. A Haggibbor-bál mindig a legnagyobb sikerű bálja a szezonnak, de ez évben a zsidó sportegylet kitűnő rendező gárdája még jobban kitesz magáért. A bál sikeréért a Haggibbor vezetősége mindent megmozgatott. És az est várható sikere igazolni is fogja a Haggibbor vezetőségének ezt az igyekezetét. Nem volt ötlet, amelyet a bál rendezősége ki ne aknázott volna. Olyan meglepetések érik a bál közönségét, amelyekre eddig még nem volt

példa kolozsvári bálakon. Minden hölgy egy pár Ady selyemharisnyát kap ajándékba a rendezőség-től. Az elsőnek érkező két hölgy pedig külön értékes ajándékokban részesül. A bált a szokásos versenyek fogják tartani és a verseny győztesei a Hévízi fotószalon műtermétől gyönyörű kiállítású színes képeket kapnak ajándékba. Alkalmi lap, trükkök, változatos attrakciók fogják tartani az estélyt. Tánccolni bőven lesz hely, mert a rendezőség a Newyork kistermeit is a táncolók-nak rezerválja. Hangszórokon továbbítják a kistermekbe a dzsessz muzsikát. Nagyszerű, nagyvárosias bálnak ígérkezik a ma esti Haggibbor-bál, amely az eddigi, fényes Haggibbor-bálakat is

felül fogja mulni pompájában.

A tévedésből elmaradt meghívók ma a mai nap folyamán megreklamálhatók az elnökségnél és a 865-ös telefonszámon.

A feltámasztott halott

Bécs, február 13. Egy bécsi orvos szaklapban meglepő műtétről jelent meg ismertetés. A szaklap nyomán a Neues Wiener Journal is megírja dr. F. Gelbenegger bécsi orvos életmentő beavatkozását — egy halott nőnél. A Krankenanstalt Rudolfstiftung egyik osztályán történt a bravuros műtét. A osztály vezető főorvosa, Fleckfedler professzor, Dr. F. Gelbenegger egy beteg nőt kezel. A beteg hirtelen rosszul lett, arca halásápadt volt, szemecsecsükdtek, pulzusa nem vert többé. Az orvosok föléje hajoltak. Az asztal szony már nem lélegzett, szívümködése megállt. Halott volt. Lázás izgalomban vizsgálták az orvosok a halottat. Dr. F. Gelbenegger pillanatok alatt megállapította, hogy a halált a véres tornába és innen a szivbe jutott levegő okozta. Egy buboréknyi levegő, amely a szivbe került, azonnal halálokozott. A következő percben dr. Gelbenegger injekciótűt ragadott. A készítmény azonban nem töltötte meg semmiféle folyadékkal, hanem ép ellenkezőleg, kiszorított belőle minden levegőt. Az injekciótű hosszu végét beleszúrta a szivbe és a szivből óvatosan kiszivattyuzta a levegőt. Olyan szerencsésen szúrta a szivbe a tűt, hogy a sziv szinte sértetlen maradt. A szivbe jutott halálos levegő kiszivattyuzása sikerült, pár perc múlva a sziv ismét dobogni kezdett, megindult a vérkeringés, a halásápadt arc megpirosodott és a halott — kinyitotta a szemét.

A bécsi orvos bravuros életmentéséről megkérdeztünk egy világhírű szíriest. A professzor ezeket mondotta:

— Nem hallottam és nem olvastam dr. Gelbenegger műtétéről és hasonló esetről mindaddig nem volt tudomásom. Annyit mondhatok, hogy a bécsi orvos feltámasztó műtétben nincs semmi lehetetlenség. A kérdést orvostudomány szempontból azért nagyon óvatosan kell kezelni. Ismétlem, lehetséges a szivbe jutott levegő kiszivattyuzása, noha eddig nem volt rá példa. Érdekes és újszerű, de mégis alárendelt jelentőségű, mert ezer évig kellett az embernek élni, amíg hasonló esetet és alkalmat talált az életmentésért.

— A török miniszterelnök Athénbe Magyarországra látogat el. Angorában jelentik: Megerősítik azt a hírt, hogy Izmet pasa török miniszterelnök és Tefik Rüsdi bey török külügyminiszter közlelebbről Athénbe utaznak s azután látogatást tesznek Magyarországon.

— Megnem támadási szerződést köt egymással Lengyelország és Szovjet-Oroszország. Varsóból jelentik: Zaleski lengyel külügyminiszter a szenátus külügyi bizottságában elhangzott felszólalásokra ma válaszolt. Hangoztatta, hogy szó sem lehet határrevízióról, de folta azt a hírt, hogy Lengyelország szovjetellenes alakulatban óhajtanak részt venni és bejelentette, hogy tárgyalások folynak a szovjettel megkötött támadási paktumról.

- Sue: Párizs mélységei** három kötet 864 oldal
- W. Scott: Quentin Durward** két kötet 560 oldal
- Bulwer: Rienzi** az utolsó római tribun, két kötet 8 oldal
- G. F. Tarte: Tartók, kövek** három kötet 840 oldal
- Kötetje 34 lej**
- A 10 kötet füze 340 lej. — Vidék utánvétel küldi
- Lepage, Cluj**
- Kérje egyéb olesó sorozatok jegyzékét

A Ma te ál

A Salgótarján kereszti

Bucuresti-Bukarest Uj Kelet tudósítók kereskedelemügyi különös érdeklődés, amely rendkívül delmi üzletkötés jelentést. A jelen

a magyar állásága ajánlatot nyatársulatoklag, hogy a jöszerezze be

Egyetlen feltételt kötetést tette, hogy tiz százalékos áremagyar államvashoz viszonyítva, magyarországi baktarján Rt., az ánet szállítja.

Amennyiben a ezt a feltételt a MÁV első megrendésben állapított leges hangsúlyozni lelkötés milyen na völgyi szénipar azoktól az előnyökapsán a magyar életre háramlanak és munkabérredunyatársulatokat is né ez a megrendés rejött volna, a bántak volna a munkdolátától és a mekihelyezési lehetőség lendőletet vehettél

De mindezen elő az üzletből a társu gazdasági életére l

a bányatársulávisszautasítási cEnnek a magyaráznulságos. A Maggeddig a Salgótarjának szénszükségletMagyarország egyA Salgótarján Rt.azonban nemrégibdott, mert

a Salgótarjánitandó teljesíténi a kérését, hogylékot en

Amennyiben tehát latok elfogadták v a MÁV innen szászükségletét.

A zsilvölgyi társ teljesítették a MÁV azért,

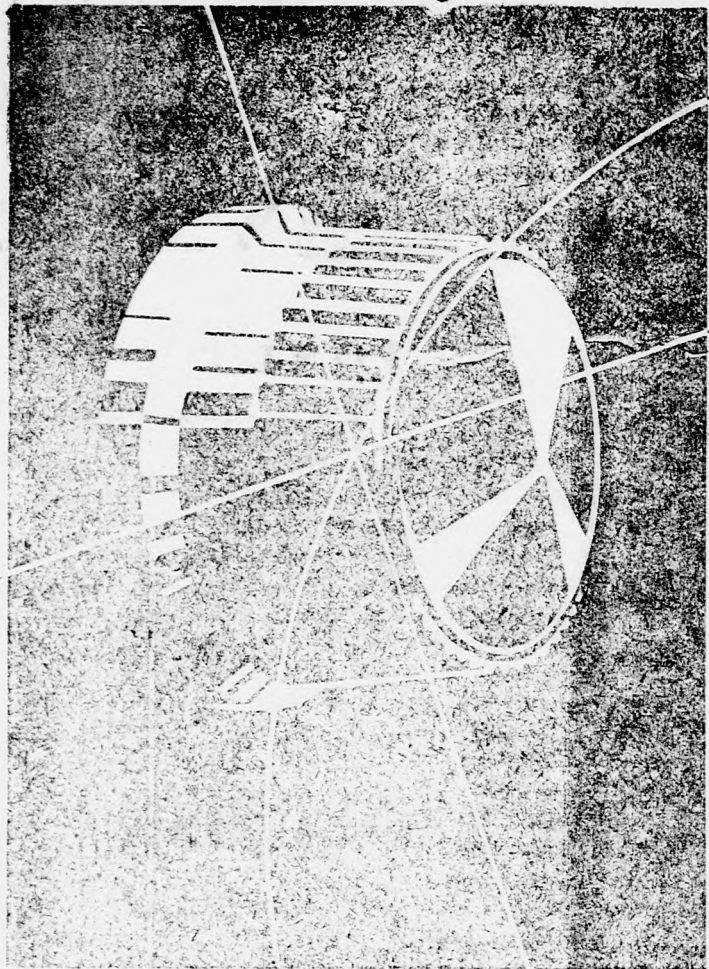
mert a bányatárs plaktettjének több a Salgótarján Rt

Ilyen körülménye hogy a főrezervny a zsilvölgyi bányat volt visszautasítaní vasutak korszakalk ségü ajánlatát.

A dolog üzleti rés rendkívül jellemző hogy a MÁV igazgkos differencia miá nál megszakitani az

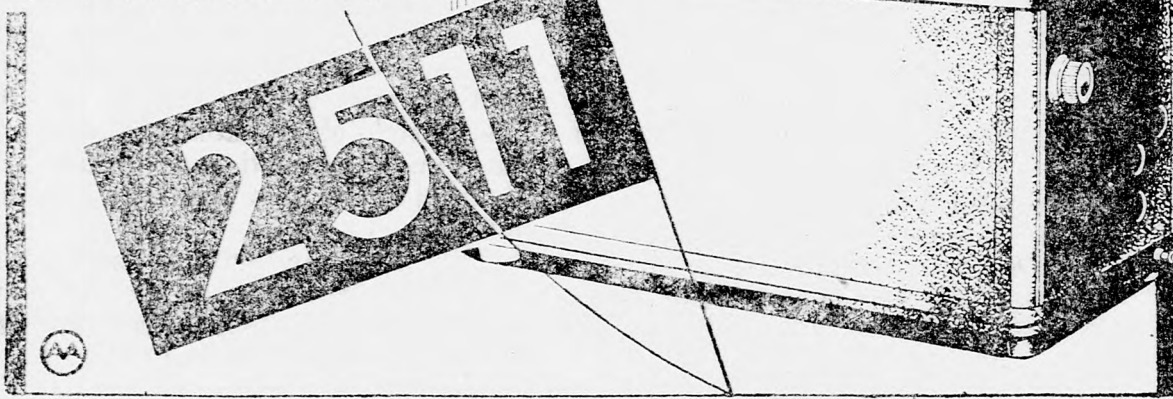

Hajszállfinom behangolás egyetlen egy gombbal. A leghalkabb fűtő és a szokásos mellékzörej teljes kizárásával. Egyetlen gomb a 2511 típusú vevőkészüléken. De nagy fűtésre kerül! Jelesek szakemberek nagy teljesítménye. A szabatos munka és mérnöki tudomány nagy teljesítménye. Ezen egyetlen gombért létesültek műhelyek, kísérleti állomások és laboratóriumok. Fáradhatatlan és megfeszített munka ezért az egy gombért, de ez az egyetlen gomb óriási előrehaladást jelent a rádiótechnika terén. A Philips 2511 típusú készülék egygombkezeléssel.

PHILIPS
2511 TÍPUSU
VEVŐKÉSZÜLÉK

Az összes Philips készülékek Philips Miniwatt lámpákkal vannak ellátva

Egy angol lap szerint a kormány eltörli a Fehér Könyv cionista ellenes részeit

Ellentétes hírek az angol kormány új politikájáról. A zsidó világ türeimtelennül várja az angol jegyzék közzétételét.

Berlin, február 13. A Neue Freie Presse jelentése alapján az Uj Kelet tegnap megírta, hogy a Jewish Agency és az angol kormány között a tárgyalások befejeződtek. A Jüdische Rundschau ehhez a hírhez a következőket írja:

„Mint a lapok megírták, a brit kormány által kijelölt bizottság és a Jewish Agency képviselői között történt tárgyalások első része kedvezően zárult. A tárgyalások eredményeit a brit kormány egyöntetűen jóváhagyta. A tárgyalások bizalmas természetűek voltak, mindazonáltal az angol sajtónak egy része, nyilván indiszkréció alapján, részleteket közölt a tanácskozásokról.

A Daily Telegraph azt írja, hogy a kormány a cionistáknak jelentékeny engedményeket tett, különösen a bevándorlás és az ország fejlődése tekintetében. A kormány — írja az idézett újság — megsemmisítette a Fehér Könyv ama rendelkezését, amelyek ellen a Jewish Agency tiltakozott. A kormány az álláspontját egy levélben fogja nyilvánosságra hozni, amelyet a Macdonald-kormány dr. Weizmannhoz intéz és amelyet a kormánybizottság elnöke, Henderson külügyminiszter fog aláírni.

A Daily Telegraph e jelentését nyomon követte a londoni sajtónak telhivatalos cáfolata. Ebben kijelentik, hogy az angol kormány nyilatkozata, amelyet rövidesen közzé fognak tenni, nem jelenti a kormánynek eddigi politikájától való eltérést. A kormány a legutóbbi Fehér Könyv alapelvei továbbra is fenn tartja. A kormány nyilatkozat csak

egy pontokban fog koncessziót tenni a cionista követelésekkel szemben.

Egyidejűleg cáfolják azt az ugyan- csak a Daily Telegraph által terjesztett hírt, hogy Passfield lord vissza akar lépni a gyarmatügyi miniszterségtől és hogy helyébe lord Noel Buxtont nevezi ki a király. Az a feltevés sem felel meg a valóságnak, hogy Palesztina közigazgatását a külügyminiszter hatásköre alá helyezi. Nyilván félreértették azt, hogy Henderson aláírta a Weizmannhoz intézett levelet. Ez azonban egyszerűen azzal magyarázható, hogy Henderson elnöke volt a kormány bizottságának.

A Daily Telegraph cikke egyébként így hangzik:

„Néhány formális és fesztelen tanácskozás után befejeződtek a brit kormány és a Jewish Agency közötti tárgyalások a Fehér Könyv interpretációja tekintetében. Dr. Weizmann, a Jewish Agency elnöke, most már véglegesen hozzájárult egy olyan levél megsemmisítéséhez, amely a kormányt a magatartását fejezi ki a Fehér Könyvvel szemben.

A legutóbbi pénteki ülésen jelen voltak: Henderson külügyminiszter, lord Passfield gyarmatügyi miniszter, Shaw hadügyminiszter és Alexander tengerészeti miniszter. Az ülésen egyhangulag elfogadták az Acheson lord által szövegelt levelet.

Nyomban utána a kormánybizottság ülést tartott. Az ülésre meghívták dr. Weizmann és kollegáit. Ezen a tanácskozáson megbeszéltek a levél tervezetnek részleteit és amikor a közös bizot-

ság minden tagja hozzájárult ehhez a szöveghez, a levéltervezet a kormány elé terjesztették, amely azt szerdán este jóváhagyta.

Ugy hírlik, hogy a Jewish Agency számos eredményeket ért el. A levél, amelyet a külügyminiszter már alá is írt, igyekszik megsemmisíteni a Fehér Könyvnek ama pontját, amelyek ellen a cionisták súlyos kifogásokat emeltek.

A levél véglegesen helyreállítja azt a politikai helyzetet, amely Palesztinában a Fehér Könyv közzététele előtt állott fenn. Csak a törvényhozó tanácsra vonatkozó javaslat marad meg.

Egy új országfejlesztő terv szintén jelezve van a levélben. Ez a terv felel a cionista követelésekre, amely dr. Weizmann helyeslésével találkozott. Megtudtam azt is, hogy a cionistáknak a földszerzésre és a bevándorlásra támasztott igényeiket a kormány messzeemenően honorálni kívánja.

Igaz, hogy a tanácskozások barátság-

Egy CFR mérnök és szobalányának rejtélyes öngyilkossága

Galac, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt éjszaka rejtélyes háttérű, megdöbbentő kettős öngyilkosság történt Galacon. Egy Manea nevű CFR mérnök, Viisoreanu nevű szobalányával együtt maróluot ivott. A mérnök, aki aglegény, a késő esti órákban szobalányát borért küldte. A szobalány el is hozta a bort, és Manea egész a hajnali órákig egyedül ivott. A hajnali órákban becsengette a szobalányát, aki nem hagyta el többé a szobát. Reggel a szomszédok a zárt ajtókra gyanút fogtak, dörmölni kezdtek, majd miután semmi választ sem kaptak, feltörték az ajtókat,

és befejeződést nyertek, egy ideig még is a konferencia összeomlásának veszdelme állott fenn.

Különös érdekessége a dolognak, hogy a levelet nem Passfield írta alá. Ez a tény megerősíteni látszik a híre, hogy Palesztina a külügyi hivatal alá fog tartozni. Parlamenti körökben felmerült a gondolat, hogy lord Passfield legközelebb vissza fog lépni és helyébe Noel Buxtont nevezik ki. Sir John Chancellornak Palesztina kormányzó állásából való visszalépése a közeli hónapokban már biztosra is veheti.

A Jewish Agency és az angol kormány tárgyalásának második része február második felében fog megkezdődni. Weizmann részt fog venni a kölcsönös megértést szolgáló konferencia második részén, azután Palesztinába utazik. A cionista tárgyaló bizottság vezetését ekkor dr. Artur Ruppinn veszi át, akit már meghívtak Londonba. Az ő jelenléte azért fontos, mert a konferenciának ebben a szakában főleg a kolonizációs kérdések kerülnek megvitatásra.

behatoltak a szobába, ahol a padlón egymás mellett, halva feküdt a mérnök és szobalánya.

Az előhívott orvosi segítség már nem tudott segíteni rajtuk. Megállapították, hogy mindketten maróluot ittak. A kettős tragédia megoldhatatlan rejtély a hatóságok számára. Manea mérnöknek nem voltak anyagi gondjai és ismerősei közül senki sem tud arról, hogy szobalányához intímabb kapcsolatok fűzték volna. Azt sem tartják kizártnak, hogy a kettős tragédia áldozatai bor helyett, ittas állapotban maróluot ittak.

Az amerikai erkölcsrendészeti osztályon a középkori inkvizíciót megszégyenítő kínzásokat visznek véghez

Szenzációs leleplezések a nevyorki rendőrség vallató módszeréről

Newyork, február 13. Amerika irodalmi szenzációja az a könyv, amelyet egy fiatal kanadai hölgy írt a nevyorki rendőrség hihetetlen vallatási módszereiről. A hölgy — Rosa Helen Richebuono — elmondja, hogy néhány hónappal ezelőtt lejtött a lakásáról. Egyszerre egy erős, magas rendőr vállon ragadta. Hiába kiáltott segítségért a rendőr brutálisan vitte végig az utcán és belökte az uccasarkon álló rendőrautóba. Amikor a kerületi komiszáriátusra került, szidalmazások közepette megverték és csak jó néhány óra múlva tudta meg, hogy mivel vádolják. Az volt a vád ellene, hogy lakásának ablakából kétértelmű pillantásokat vetett egy arra haladó férfire. Rosa Helen Richebuono felháborodással tiltakozott a gyanúsítás ellen. Felvonultatta tanuit, akik igazolták, hogy nagyon tisztességes, jó családból származó nőről van szó, fivére lelkes és ő maga francia nyelvkurzust tart fenn. A tanuvallomások mit sem használtak. A fiatal hölgyet a rendőrség kíméletlenül átadta egy javítóintézetnek. A leány mindössze hat hétig tartózkodott ezen a helyen, azután kiszabadult és megírta könyvét. Az erkölcsrendészeti Newyorkban valóságos inkvizíciós módszerekkel dolgozók és ártatlanokat irtóztatós kínzásokkal kényszerítenek vallatásra. Richebuono Rosa elmondja, hogy a vallató közegek legtöbb esetben a kezeik közé került nő, vagy férfi állat rándítják ki helyéről. Ez egy oly irtóztatós kinokkal jár, hogy a legártatlanabb ember is hajlandó halálos ítélet aláírni, csak hogy másodsor meg ne tegyék vele. Vannak, akiknek a karját ficamitják ki, ezek is szívesen vallanak, nehogy a kínzás megismétlődjék.

A harmadik liter viz után a szerencsés len ember már azt vallja, amit a komiszár urak akarnak. Ha mindezek a túlzások nem tudják rábírnai a rendőrség karmai közé jutott embert arra, hogy hamis vallomást tegyen, akkor bizonyos ürüggyel lelövik. Kihallgatás alatt ugyanis nyitva hagyják az ajtót. A megkínzott és fölzgatott ember azt hiszi, hogy menekülhet, kifut a folyosóra és máris golyót röpitenek belé.

Nem ritka az amerikai erkölcsrendészeten az öngyilkosság sem. Megengedik, hogy a „bűnös“ a nyitott ablakon kiugorjon a cementes udvarra, ahol még eddig mindig pillanatok alatt haltak meg az öngyilkosok. Ujabbban erősen elharapódzott Amerikában a megvesztegetés módszere is. Akinek pénze van, könnyen kikerül a rendőrség karmai közül.

A könyv nagy szenzációt keltett és a kormány erélyes vizsgálatot indított meg az erkölcsrendészeti osztályon működő tisztviselők és alkalmazottak ellen.

Fénymázoló
LEPAGE-nál Cluj

SCHULHOF EMILNÉ

ORIENT

Szövőművészeti Iskola

ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu 14

Művészi perzsaszőnyegek, szövött gobelinok, külföldi fonalak

Vidéki rendelések utánvétel gyanú és pontosan eszközöltetnek

Másik vallatási mód, hogy nagy dzsza vizet állítanak a gyanúsított elé és arra kötelezik, hogy igya ki teljesen.

Magyar Kur

A törvény napos

Vállat vonv

...Cluj-Kolozsvár Kelet tudósítójának ügyességű letartott. Kun Andor olvasta fel dr. bíró az előzetes szülő végzést. Kolozsvári ügyészség gyárosok legvesz Kun Andort ak minden szeszgyárosairol ismeri részben, letartozt mennyire hozzájár munkához, amely lyeken felejtenek. Két év óta a v idézték meg Kolo szeszgyárosait, h déről kapjon az a félelem, am gyarost elfogott pusztá említésére kitörni készülő akadt szeszgyáros mert volna tenni nagyobb sikerrel len. A vizsgálat u már sikertelenül tordai szeszgyáro feljelentést dr. Du Igy Kun Andort rémét, a pénzüg lágos alinspektorá végzete: letartozt ügyészségi fogház

Kun mul

Hogy ki ez a K legjobban vet fén a kémtől a kávéhá szes foglalkozási á már kommunista a különböző hadeser Kun Andor minden adózatlan szesz zé ja bekövetkezett. E masnak találta az érvényesülésre. M voltak legkiválóbb karestben és rövidbe arra, hogy az illeg ba hozott szeszkül Es Kun Andor me feladatot. Működés szesz gigantikus mé régen leleplezték v a könnyen szerzet államnak akart szo egyszerűen pénzt a nagyon sok pénzt é volt a feketeszeszse hatóságoktól. A le natot tudta mindig hogy köbelpen. Ha feketeszesz készült. gyárakba. Minden telegdi szeszgyáros Andor 1 millió kétsz meg. Egy hajnalban

a szeszgyáros, a f félelmében 400 eze egy 800 ezer lejes

Kun An

aki vigan vágta zseb a százhusz „ronggy zott tovább.

Egy tordai kezni mer

De nem lehet össze ben azokat az össze Kun Andor apránk Mindenütt megjelent rolt. 100—200 ezer lej a baksist a hallgatá működését zavartalan rolásaival. Odafönt kötetésekkel rendelk térüm ajtóit mindi előtte.

Es Kun Andor végtelenig, azokka üzemleiről tudtak é gosan tudomás

Magas összeköttetéseire hivatkozott a vizsgálóbíró előtt Kun Andor, a szeszgyárosok réme

A törvényszék vádтанácsa elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot Kun Andor ellen

Háromszázkilencvenezer lejt beismert Kun, de erről az összegről állítólag Bukarestben is tudnak. Egy tordai szeszgyáros volt az egyetlen, aki tanuskodni mert Kun Andor ellen

Vállat vonva vette tudomásul letartóztatási végzését Kun, aki bizik összeköttetéseiben

Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ügyészség tegnap délelőtt szenzációs érdekességű letartóztatást fogantatott. Kun Andor „szeszinspektor” előtt olvasta fel dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró az előzetes vizsgálati fogságról szóló végzést. Már hetek óta készült a kolozsvári ügyészség arra, hogy a szeszgyárosok legveszedelmesebb zsarolóját, Kun Andort, aki hónapok óta réme minden szeszgyárnak és milliós zsarolásairól ismer mindenki az egész ország részben, letartóztassa és ezzel valamennyire hozzájáruljon ahhoz a tisztító munkához, amelyet a legfelelősebb helyeken felejtenek el évek óta megtenni. Két év óta a vizsgálóbíró elé sorban idézték meg Kolozsvár és a vidék összes szeszgyárosait, hogy Kun Andor működéséről kapjon felvilágosításokat. De az a félelem, amely valamennyi szeszgyárost elfogott Kun Andor nevének pusztá említésére is, megfagyasztotta a kitörni készülő vallomásokat: nem akadt szeszgyáros, aki terhelő vallomást mert volna tenni az utóbbi évek legnagyobb sikerrel működő zsarolója ellen. A vizsgálat úgy látszott, hogy már-már sikertelenül végződik, amikor egy tordai szeszgyáros meg merete tenni a feljelentést dr. Dunca Gerőnél ellene. Így Kun Andort, a feketeszeszecsek rémét, a pénzügyminisztérium állítólagos alinspektorát elérte a szélhámosok végzete: letartóztatták és jelenleg az ügyészségi fogház lakója.

Kun Andor, a változatos multu inspektor

Hogy ki ez a Kun Andor, arra talán legjobban vet fényt multja, amelyben a kémtől a kávéháztulajdonosig az összes foglalkozási ágak fellelhetők. Volt már kommunista ágens és volt kém a különböző hadseregek szolgálatában. Kun Andor minden volt, már mikor az adózatlan szesz szédületes konjunktúrája bekövetkezett. És Kun Andor alkalmasnak találta az alkalmat az egyéni érvényesülésre. Még kémkorából meg voltak legkiválóbb összeköttetései Bukarestben és rövidesen megbízást kapott arra, hogy az illegitim uton forgalomba hozott szeszkiüldeményeket elfogja. És Kun Andor mesterein végezte ezt a feladatot. Müködése nyomán a feketeszesz gigantikus méretű panamáját már régen leleplezték volna. De Kun Andor a könnyen szerzett állásért nem az államnak akart szolgálatokat tenni. Ő egyszerűen pénzt akart szerezni, sok, nagyon sok pénzt és ebben segítségére volt a feketeszeszecsek állandó félelme a hatóságoktól. A legalkalmasabb pillanatot tudta mindig megtalálni arra, hogy köbeljen. Hajnalban amikor a feketeszesz készült, beállított a szeszgyárakba. Mindenki ismeri annak a tegnap szeszgyárosnak esetét, akit Kun Andor 1 millió kétszáz ezer lejt zsarolt meg. Egy hajnalban történt, hogy

a szeszgyáros, a fenyegetésként való félelmében 400 ezer lejt kézpénzt és egy 800 ezer lejt csekket adott át Kun Andornak.

aki vígan vágta zsebre a kis summát és a százhusz „ronggyal” a zsebében utazott tovább.

Egy tordai szeszgyáros jelentkezni mer

De nem lehet összeadni ugy hirtelenben azokat az összegeket, amelyeket Kun Andor apránként zsbrevágott. Mindenütt megjelent és mindenütt zsarolt. 100—200 ezer lejt tételekben kapta a baksist a hallgatásért. És folytatta müködését zavartalanul, hecsege zsarolásával. Odafönt szenzációs összeköttetésekkel rendelkezett. A minisztérium ajtóit mindig nyitva voltak előtte.

És Kun Andor gavallér volt a végletekig, azokkal szemben, akik üzemleiről tudtak és ezt hallgatólagosan tudomásul vették.

A legnagyobb vámszedője ő volt a feketeszesz-konjunktúrának.

Letartóztatásának körülményei sem érdektelenek. Kun Andor egyrészt kitünő összeköttetéseiben, másrészt a szeszgyárosok félelmében bizva, tudomást sem akart szerezni arról, hogy a kolozsvári ügyészségen az ő terhére gyűjtik az adatokat. Mulatozott, bározott és hecsegett tovább anélkül, hogy megijedne volna. A letartóztatás csak annak a ténynek köszönhető, hogy egy tordai szeszgyáros, akitől 280 ezer lejt akart kizsarolni, nem volt hajlandó megijedni, napról-napra halogatta a

pénz kiadását s mikor végre az ügyészség megindította a vizsgálatot Kun ellen, jelentkezett a feljelentéssel.

Kun Andort tegnap reggel lakásán kereste a rendőrség, de nem találta ott. Miután hozzátartozói azt állították, hogy elutazott a városból, a rendőrség már-már más nyomon fogott hozzá előkerítéséhez. Délelőtt azonban egy detektív az uccán találkozott Kunnal, akit azonnal elővezettek a rendőrségre. Tíz perc múlva Kun Andor már dr. Dunca Gerő előtt tette meg vallomását védelmére.

390 ezer lejt beismert Kun, de erről Bukarestben is tudnak

Kun Andor természetesen teljes tagadásban van. A vizsgálóbíró előtt is szenzációs összeköttetéseire hivatkozott. Beismerte, hogy egy-egy szeszgyárostól pénzt fogadott el, de nem megvesztegetésként, hanem ajándékba. Kijelentette, hogy az állammal szemben való kötelezettségeinek mindig eleget tett. Ha valamelyik szeszgyárban hibát fedezett fel, azonnal rapportot küldött erről a minisztériumnak. A szeszgyárosoknak azt állította, hogy minden hiányosságot elhallgat fölöttései előtt, ha megfelelően honorálják.

Ilyen módon — mondotta Kun — felvett különböző szeszgyárosoktól 390 ezer lejt.

Ezeket az összegeket nem szeszgyárakban, nem is magánlakásán, hanem szállodai szobákban vette kézhez. Egy kolozsvári szeszgyáros az Astoriában adott át neki egy összegben 100 ezer lejt.

A vizsgálóbíró előtt Kun egyébként szenzációs kijelentést tett. Elmondotta, hogy

erről a 390 ezer lejről egy magasállású politikusnak is tudomása volt,

aki miután értesült arról, hogy Kun az összeget felvette, kijelentette, hogy nyugodt lehet, ezért senki felelősségre vonni nem fogja. Kötelességének eleget tett, amikor szeszgyárakról jelentéseket küldött fel a minisztériumba. A minisztérium jelentéseinek értelmében el is járt az illető szeszgyárosok ellen (?) és

ha ezek után pénzt kapott tőlük, azt ajándéknak is tekintheti. Politikuskok Kun Andor listáján

A vizsgálóbíró előtt egyébként Kun több ismert politikusk nevével említette meg, akik állítólag tudnak üzemeikről. Vallomásában egyébként állhatatosan tagadta, hogy a felvett 390 ezer lejen kívül más összegeket is kapott volna gyá-

Március 4-én tárgyalják Socor főszerkesztő revolveres merénylőjének ügyét

Az újabb terminusra elővezetik a tegnapi tárgyaláson meg nem jelent tanukat

Bucuresti-Bukarest, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mára volt kitűzve az ilfovi törvényszéken Socor főszerkesztő elleni merénylet bünperének a tárgyalása. Az érdemleges tárgyalásra azonban nem került sor, mert Dumitrescu diáknak, a revolveres merénylőnek védői a tárgyalás megnyitásának formalitásai után újabb pergátló kifogást nyújtottak be és oda konkludáltak, hogy a bünper letárgyalására csak

esküdtszék lehet kompetens, éppen ezért azt indítványozták, hogy a törvényszék nyilvánítsa magát illetékletlennek a per letárgyalására.

Socor főszerkesztő jogi képviselői, valamint a vádat képviselő ügyész érélyes replikában szedték izére a védelem jogi érveléseit és a pergátló kifogás elutasítását kérték. Hosszas tanácskozás után a törvényszék így is dön-

tött, a pergátló kifogásokat elutasította és végleg kimondta, hogy illetékesnek érzi magát a bünper letárgyalására. Az érdemleges tárgyalást mégsem lehetett megtartani, mert a beidézett tanuk nem jelentek meg és így a tárgyalást március 4-re halasztották, amikor is hivatalból elő fogják vezetni a mai tárgyaláson meg nem jelent tanukat.

Nem könyöradományra, hanem munkaalkalomra van szüksége Máramarosnak

Fischer József dr. nyilatkozata a máramarosi nyomor leküzdésének egyetlen lehetőségéről

Sighet-Máramarossziget, február 13. Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Fischer József képviselő legutóbbi máramarosi körútja során helyszíni felvételeket készített az ottani nyomorról. Máramaros zsidó képviselője nyilatkozatot adott a Máramarosszigeten megjelenő Judische Presse című jiddis hetilap szerkesztőjének, amelyben rámutatott azokra a teendőkre, amelyek egyedül alkalmasak Máramaros szörnyű nyomorának enyhítésére és megszüntetésére.

Legutóbbi máramarosi utamon szerzett tapasztalataim alapján — mondotta Fischer József dr. — változatlanul az a meggyőződés, hogy a máramarosi helyzeten csak egy segít-

het: vissza kell adni a lakosságnak az elvesztett munkaalkalmat, amely ősidők óta a legfőbb foglalkozása a megye lakosságának, az erdőtermelést és a famunkát. Ha lesz munka, javulni fog a helyzet és nem lesz szükség Máramarosban kivételes intézkedésekre a lakosság egzisztenciájának biztosítása végett. Erre számos alkalommal felhívtam a kormány figyelmét és folyamatosan ezt az akcióit mindaddig, amíg az illetékes vezetőkörök be nem látják, hogy Máramarosnak nem könyöradományokra, hanem munkaalkalmakra van szüksége. Ezt a munkaalkalmat kínálja maga az őstermesztet és senkinek sincs joga Máramarostól ezt a természetes életforrást elvenni.

— Csak ezen az uton látom megoldhatónak az adókérdést is. Az természetes, hogy mindaddig, amíg Máramarosban nincs meg a megélhetési lehetőség, addig az adóprés sem eredményezhet semmit, legfeljebb azt, hogy a tönkrement lakosságot teljesen földönfutóvá teszik. Ez nem lehet célja az államnak és gondom lesz rá, hogy a kormány a szigorú adóbehajtás szomorú következményei felől kellően tájékoztatva legyen.

— Kötéses tífuszjárvány csehszlovák községekben. Prágából jelentik: Az uszoki szoros közelében fekvő több községben hetek óta kötéses tífuszjárvány pusztít. A bejelentett halálosvégű esetek száma 32 volt. A községeket vesztégyár alatt tartják.

rosoktól. A kihallgatásról kiszivárgott hírek szerint egyébként Kun a vizsgálóbíró előtt fölünyesen viselkedett és magas összeköttetéseiben bizva, vállalt vonva vett tudomást arról, hogy a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálati fogságot ellene. Emelt fővel ment őrei között a börtönbe Kun Andor, aki vallomásában olyan személyeket ránthatt be a feketeszeszpanama fertőjébe, akiknek politikai karrierjére nem vetnének jó fényt ezek az adatok.

A vádтанács elrendelte a 30 napos vizsgálati fogságot

A törvényszék vádтанácsa egyébként ma délelőtt már foglalkozott is Kun Andornak fogvatartása ellen benyújtott fellebbezésével. A vádтанács Sutzutanácselnök elnökle mellett elrendelte a vizsgálati fogságot Kun ellen, aki a tábla vádтанácsához fellebbezett.

Kun Andor bünlajstroma

A vizsgálóbíró egyébként a rendelkezésre álló adatokból már össze is állította Kun Andor bünlajstromát, amely szerint Kun Andor tizenegy rendbeli zsarolást követett el. A terhelő tanuk között Czodák Géza tordamegyei szeszgyáros áll az első helyen, aki

beismerte, hogy Kolozsváron 260 ezer lejt adott át Kun Andornak.

A biharmegyei Salamon szeszgyár tulajdonosaitól közel 1 millió lejt zsarolt ki a szeszinspektor.

A zsarolások mellett a vizsgálóbíró hivatalos hatalommal való visszaéléssel is vádolja Kun Andort, aki a minisztérium megbízólevelét használta fel a szeszgyárosok megfélemlítésére. A bünlajstrom a család hirtettének kritériumait is kimerti, mert

Kun Andor akkor is használta szeszinspektori címét, amikor a minisztérium az ellene befutott panaszok hatására visszavonta megbízólevelét.

A vizsgálóbíró a jövő hétre husz tanu kihallgatást rendelt el és ezekről a tanukihallgatásokról szenzációs eredményeket várnak. Valószínű, hogy Kun Andor kitünő politikai összeköttetéseire is fényt vet majd a vizsgálat és a kihallgatásokkal kapcsolatban több letartóztatásra van kilátás.

Ma délelőtt egyébként az ügyészség rendelkezésére házkutatást tartottak Kun Andor lakásán és ennek eredményeként lefoelalták Kun Andor levelezését, melvből újabb érdekes adatok derültek ki.

rték, egy ideig még zsemlésának vesze...
ge a dolognak, hogy field írta alá. Ez a...
tszik a hire, hogy...
yi hivatal alá fog...
ti körökben felme...
y lord Passfield leg...
g lépni és helyébe...
zik ki. Sir John...
sztna kormányzó...
lépése a közeli hó...
sra is veheti.
és az angol kor...
második része feb...
n fog megkezdődni...
venni a kölesön...
onferencia második...
stinába utazik. A...
ottság vezetését ek...
veszi át, akit már...
a. Az ő jelenléte...
konferenciának eb...
a kolonizációs kér...
ritatásra.

ának rej-

ba, ahol a padlón...
va fekiúdt a mér...
osi segítség már...
rajtuk. Megáll...
kiketten marolugot...
édia megoldhatat...
gok számára. Ma...
n voltak anyagi...
közül senki sem...
balányához inti...
lítették volna. Azt...
ak, hogy a kettős...
bor helyett, ittas...
ot ittak.

sztyálon a... enítő kin-

g vállató

után a szerencsét...
vallja, amit a ko...
k. Ha mindezek a...
rábírnai a rendő...
ott embert arra...
ist tegyen, akkor...
lelővik. Kihallga...
tva hagyják az aj...
föllizgatott ember...
külhet, kifut a fo...
ót röpitenek belé...
rikai erkölcsrend...
sság sem. Megen...
a nyitott abla...
mentes udvarra...
ig pillanatok alatt...
ilkosok. Ujabb...
Amerikában a...
szere is. Akinek...
kikerül a rendő...

oló 10... nál Cluj

EMILNÉ

NT

zeti iskola

Ciorogariu 14...
yegek, szövött...
ldi fonalak...
tánvételt gyor...
szközöltetnek

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és banskai szidossag napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Titkeik utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Izidor

Izidor gyakori vendége az Uj Kelet szerkesztőségének. Ha Izidornak valami baja van, az Uj Keletnél panaszkodik el és selypitve, bizalmaskodva és gyermekien legbenső üzleti titkaiba beavatja az embert. Általában, Izidor, a benne kétségtelenül fellelhető üzleti gondolkodás mellett, bohémlelek, aki szívesen időzik az újságírók és egyéb fajta, polgárilag bohém-sorba klasszált művészfajták társaságában. Ma délután például a Neywork-kávéházban az újságírók társaságánál üdvözölhették Izidort, amint megnyugtató modorban szagos szappant kínálta megvételre. Mert Izidor, teljes nevén Ausch Izidor, városunknak természetben talán legkisebb polgára, szagos szappannal kereskedik és kollekciójával kabátzsebében, jár asztalról asztalra, hogy üzletét lebonyolítsa.

— Serkesztő ur tessék tölem szagos szappant venni — mondja Izidor és a legkülönbözőbb illatokat terjesztő szappanféléket kívánatra előmutatja.

— Igaz, hogy én is csak pihenni jövök a kávéháza — folytatja, — de erre a pihenőre nem fizetek rá. Alapjában véve nekem is szabad pihenni, mint a serkesztő uraknak, de mér ne kereszek én pihenés közben?

Izidornak igaza van. Ez az álláspont győzedelmeskedik is és Izidor zsebébe átárandorolnak a husz lejesek, cserébe különböző rangú és rendű szagos szappanokért. Izidor pihenés közben is keres. Vannak emberek, akik munkaközben sem keresnek. És ez a szempontból Izidor szerencsés lény. Élete megoszlik vétel és eladás között. Eladja az árut és aztán kifizeti. Amit ezen megkeres, zsebre vágja és megél belőle. Husz éves és kinéz tizenkét, selypít és bizalmaskodva sugja az ember fülebe: „ma csak háromszáz lejért adtam el... és tovább megy asztalról asztalra, kálngatva szappant. Életét belengi a szagos szappan cseréje szaga és az egymásra következő eladások és vételök adják meg életének boldogságát. Ambícióinak határvonalára a szagos szappanig ér csak el, mely életcélja és amelynél fontosabb probléma számára a földkereségen nincsen. Limitált ambíciók a limitált természet. Izidornak szükien adott mindent a természet: szük termetet, szük megélhetést. Egészen kis ember, akinek kicsiny életét elvész az élet és ambíciók túlekedésében, mintahogy elvész egy szappanbuborék, amely Izidor szagos szappanból száll el.

— És ezért Izidor, adjon el sok szappant. Sokat, nagyon sokat, hogy szükre szabott élete derüvel teljen meg, amennyire ez a kicsiny élet csak megtehethet... (— lay.)

— Borus idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint borus időjárás várható sok helyen havazással, havas esővel és fagypont körüli hőmérséklettel. A hőmérséklet ma délben Budapesten 0 fok Celsius volt.

— Agyonlőtte az öccsét, mert a szülők jobban szerették, mint őt. Párizsból jelentik: Marselleben egy 16 éves fiatalember agyonlőtte az öccsét, amikor az aludt. A tett elkövetése után jelentkezett a rendőrök elé, ahol elmondta, hogy azért követte el a gyilkosságot, mivel úgy látta, hogy szülők túlságosan elkenyéztek az öccsét s jobban szeretik, mint őt.

— Az amerikai humanizmus — gyakorlatban. Newyorkból jelentik: Az utóbbi hetekben megtartott munkanélküli razziaikon 5000 olyan egyént fogtak el, akiknek okmánya nem voltak. Ezeket Ellis Islandról az első hajóval elvezényelték az Unió területéről.

Végetért a világ értéktőzsdéinek válsága?

Zürich után Bécsben és Amerikában is rohamosan emelkednek az árfolyamok

Bécs, február 13. A világ gazdasági válságának egyik tünete az volt, hogy a világ legnagyobb értéktőzsdéin a baisse-spekuláció jutott túlsúlyra és az értékek árfolyamának soha nem látott zuhanására került a sor. Az árfolyamok mélységi nivója azután hónapok óta állandósult. A tőzsdetrach tulajdonképpen Amerika nagy értéktőzsdéiről indult ki, ahol milliárdos károkat okozott, később azután fokozatosan áterjedt a világ valamennyi értéktőzsdéjére, így az európaiakra is, ahol az árfolyamok ugyancsak leromlottak. Az értéktőzsdéken kialakuló hangulat következménye is lehet a gazdasági helyzet leromlásának, de nagyon sok

esetben okozója a vállalkozási kedv el-lanyhulásának. Az értéktőzsdék árfolyamhullámsa és a gazdasági helyzet alakulása egymást tükrözik vissza és sokszor nem lehet megállapítani, hogy a baj honnan indul ki. Ezért van jelentősége annak a kedvező tünetnek, amely a svájci értéktőzsdéről indult ki és most már a bécsi értéktőzsdére is áterjedt. A múlt héten világgazdasági körökben nagy feltűnést keltett a zürichi értéktőzsdén jegyzett értékek árfolyamának emelkedése, ugyancsak az amerikai tőzsdéhosz is. Ebből következtetnek optimisztikusan a világ értéktőzsdéi válságának megszűnésére.

— Polgári-szocialista kormány alakult Esztországban. Varsóból jelentik: Esztországban a politikai helyzet a demokrácia javára fordulónak látszik. Az eddigi kormányt felváltotta az új polgári-szocialista koalíció. Az új kormányban a szocialdemokrata párt a közoktatásügyi és népjóléti tereket vállalta. Az új párt mögött a 100 tagu parlament 61 képviselője áll, ezek közül 21 szocialdemokrata. Az új kormány a tegnapi napon mutatkozott be a parlamentnek.

— Műsoros bált rendeznek Bukarestben az ott lakó zsidó nők jótékony egyesületei. A bál műsorának kiemelkedő része Ligeti József együttesének fellépte és Zöldhelyi Anna primadonna koncertszámai. A bál tiszta jövedelme a bukaresti nyomorgó anyák és gyermekek és egyetemi diákok felségélyezésére lesz fordítva. A február 21-én este 10 órai kezdettel megtartandó bál a királyi palotával szemben a Cercul Libertatea összes termeiben lesz. Cigányzenekar, jazzbandával felváltva működik. A bál iránt nagy az érdeklődés, mert az idei bálak közt is ez lesz a legsikerültebb.

— Eljegyzések. Farkas Réus Alsókosály és Márk Adolf Ispánmező jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Bizalommal forduljon orvosához aki hashajtóul Artin dragéet fog ajánlani, ha normális, könnyű, bőséges ürülést akar elérni. Olesó!

— Glanczmann Szerén és Fuchs Májor Máramaroszi megye jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A dési zsidó nőegylet műsoros tánc estélye. Február 8-án tartotta a dési zsidó nőegylet és ifjúsági egylet műsoros táncestélyét, amely ugy anyagilag mint erkölcsileg kifünően sikerült. A műsor első száma Hirsch Olga román szavalata volt. Polover Ella prológiát a közönség nagy tüsssal honorálta. Perez egy jiddis nyelvű dialógiát nagy hozzáértéssel adták elő Mátyás Helén és Krémer Regina. Reichenstein Sarolta, Prager Ili, Stern Mancsi, Schnábel Pici, Szabó Magda és Biener Erzsie egy egyfelvonásos vigjátékok. Holländer Boriska monológjával nagy tetszést aratott. A műsört reggelig tartó tánc követte.

— A norvég fatermelők közösen védekeznek az orosz dumping ellen. Oslo-ból jelentik: A norvég faipari vállalatok az oroszok dumpingje elleni védekezésül Oslo-ban Norsk Trelast Industrie név alatt 12 millió norvég korona tőkével közös vállalatot létesítettek, amelynek az a célja, hogy az orosz áruval felvegye a versenyt.

— Bérleszállítás a Loire-medencei bányatársulatoknál. Párizsból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti St. Etienné ből, hogy a Loire-medence bányatársaságainak igazgatóságai falragaszokon közölték munkásaikkal, hogy február 16-tól kezdődően a munkabéreket 8 százalékkal leszállítják. A szocialdemokrata munkások emiatt tiltakozást jelentettek be a hatóságoknak.

— ÉRTESETÉS. Alulírott dési pénzügyeteket ezúton értesítik t. ügyfeleiket, hogy 1931. január 1-től kezdődőleg a nálunk elhelyezett betétek után fizetendő kamatot évi 1 százalékkal leszállítják.

— A belga királyi pár Párizsba érkezett. Párizsból jelentik: A belga uralkodópár ma délután szigorú inkognitóban a Gare du Nord-on a francia fővárosba érkezett. A király és a királyné Dreuhe utaznak, ahol részt vesznek Vendome hercegének temetésén.

Gazdasági, Ipari és Kereskedelmi Bank R. T.
 Kolozsvári Takarékpénztár és Hitel Bank R. T. fiókja.
 Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R. T. fiókja.

— Helyreállott a béke a kolozsvári konzervatív zsidók között. Ismeretes az az áldatlan háborúság, amely évek óta gyöngíti a kolozsvári ortodox hitközség legjobb energiáit. A szefárdok frakciója és az ortodox anyahitközség közötti harc sokban hozzájárult ahhoz, hogy a hitközség anyagi viszonyai nehezen jutottak egyensúlyba. Most azonban egy miniszteri rendelet valószínűleg tartós békét fog teremteni az elvi alapon álló, de kihatásaiban súlyos gyakorlati bajokat okozó vitában. Pop Ghita kultuszminiszter a napokban rendeletet intézett a kolozsvári tartományi igazgatósághoz, amelyben jogérvényesen fennállónak deklarálja a hitközség és a szefárdok között 1926-ban kötött megállapodást. Ezt a megállapodást, amelyet másfél évvel ezelőtt egyoldaluan bontottak fel, egyébként a besztereci központi iroda rabbibizottsága is érvényesnek mondotta ki. A szerződés a hitközség keretén belül a szefárdcsoporthoz a legmesszebbmenő jogokat biztosítja: külön templomot, külön metsozt, külön rabbit tarthatnak. A város zsidósága a miniszter döntését osztatlan örömmel fogadta, főleg azért, mert megszünteti az évek óta húzóó áldatlan testvérharcot.

— Bombamerénylet a brüsszeli rádióközpont ellen. Brüsszélből jelentik: A rádióleadó épületben tegnap este bomba robbant és a robbanás egy emberáldozatot is követelt, a leadóállomás épületét pedig súlyosan megrongálta. A brüsszeli rádióállomás magánkézben van. A bombamerénylet politikai akció műve. A rádiótársaság ugyanis naponta programszérien a szocialista internacionálét közvetítette, amit a belga nacionalista frakció nem jó szemmel nézett. A belga nacionalisták a robbanást megelőzően ultimátumot is küldtek a rádiótársaságnak és követelték, hogy az internacionálét helyett a belga nemzeti himnusz közvetítsék. Ez nem történt meg — ez az előzménye a tegnapi esti bombamerényletnek.

— Levinéné elválik óceánrepülő férjétől. Párizsból jelentik: Az Intranzeigant jelenti Cherbourg-ból, hogy Levine ismert óceánrepülő felesége a legközelebbi napokban a Majestic hajó fedélzetén Európába utazik. Utazásának célja, hogy elváljon férjétől, aki az utóbbi időben különböző feltűnést keltő botrányokba keveredett.

— 641.000 lakóházat építettek újra a háborúban elpusztított területeken. Párizsból jelentik: A háborúban elpusztított területen 641 ezer lakóházat, 3900 kivételével, újjáépítettek. Az év folyamán az egész újjáépítési akció lezárul.

— Amikor areszine fakó, szürkés-sárga és tekintete bágyadt, mikor szomorú, nehéz hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnnyomás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorrra 1-1 pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet fel-frissíti. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

NAPROL-NAPRA

Becskerekén rablógyilkosok megölték Gajdek kocsmárosát és feleségét. Azt hiszik, hogy a rablógyilkosságot cigányok követték el. A szomszédos községekben ugyanis nyergeletlen tovakon cigányokat láttak elvágatni, akik az őket feltartóztatni akaró csendőrt fejbeütötték. A rablógyilkosokat kutatják.

Az angol légi haderő uxbridgei táborában is fellépett a járványos nyak-szirtmeregvedés. Hat ujonc itt is meghalt a betegségből. Négy száz katonát elkülönítettek, mert nyakszirtmeregvedés-gyanusak. Az aldershoti katonai táborban újabb haláleset is fordult elő s ezzel a halálos áldozatok száma most már tizenháromra emelkedett. A lapok vizsgálatot követelnek.

Anglia lakossága 1929-ben 39 millió 607 ezer volt. A szigetországban a nők száma 1 millió 700 ezerrel több, mint a férfiaké, úgy, hogy ezer férfira a lakosságból 1088 nő esik.

Limában a walesi herceget díszpolgárrá választották. A polgármester ünnepekkertében adta át az angol trónörökösnek a díszpolgári oklevelet. Perur elnöke a herceget a legnagyobb perur kitüntetéssel, a Nap-renddel tüntette ki. A limai angol követségen a trónörökös tiszteletére 700 meghívott vendég részvételével kertünnepséget rendeztek.

Hágába érkezett távirat szerint a nyugatindiai szigetcsoporthoz tartozó Curacao sziget vízhiánnyal küzd. A hollandi tartományi kormányzó intézkedett aziránt, hogy tankhajón hatvan millió liter vizet szállítsanak a szigetre, mert a vízhiány a líkőrgyártást, a sziget fő bevételi forrását megbénította.

A Würthi tó egy apa és gyermeke, valamint segítségükre siető házaspár alatt beszakadt. Csendőrok mentették ki a vízbe esetteket életveszélyes helyzetükből.

Megmentették az uszó Montecarlót. Londonból jelentik: A Montecarló, a floridai partok környékén horgonyzó játékbankhajót, amely nemrég letépte láncaát és a vihar játékszerévé vált, a vámórhajók elfogták. A vámórség Tam pában kikötötte a hajót, amelyet hatóságilag lelakatoltak. A hajó vezetősége kijelentette, hogy nyár előtt aligha lehet szó a játékbankhajó újramegnyitásáról, mert az eddigi jövedelem csak éppen az előállítási költségeket fedezte.

A zsidó képviselő esküje. Szófiából jelentik: A szobranje tegnapi ülésén zsidó szertartások között tette le az esküt egy zsidó képviselő, aki meghalt képviselő-társa megüresedett mandátumát nyerte el. A képviselő az esküt egyháza szokásai szerint főpapja kezébe tette le. A képviselőházban megjelent a szófiai főrabbi teljes egyházi ornátusban és a képviselő vele együtt az eskü szövegeén kívül elmondta a Sema-t is.

Diákok támadása egy kommunista lap ellen. Stockholmból jelentik: Az elmúlt éjszaka a kommunista Ny Dag szerkesztőségében három fiatalember jelent meg, akik a főszerkesztővel akartak beszélni. Hirtelen revolvereket rántottak és a szerkesztőség jelenlévő tagjainak megparancsolták, hogy adják meg masukat. Erre elkeseredett verekedés támadt, amelynek folyamán a behatókat sikerült lefegyverezni és a rendőrségnek átadni. Egyiküket, aki súlyosan megsebesült, kórházba kellett szállítani. A fiatalemberek diákok. Megmotozásukkor négy revolvert, egy tört és bilineset, valamint egy vörös festékkel telt edényt találtak. A fiatalemberek a lap főszerkesztőjét meg akarták kötni és bemázolni a vörös festékkel.

Stengel féle Kol Jehuda HÉBER-ROÁN ABC kapható Anton Rosenzweig Cluj
 פרום אונד סליסם גראסאונאונלונד
 Héber könyvek
 gypaju és selyemtalicszek
 nagykereskedés. — Gyári árak!

... az éles levegőre. hogy a bőr utána szölje be arcát és újból és újból tamilyen fiatalos, bóráló krém — potólni, mert csak tetlen Eucerit-et. mból: Lei 30.—, 45.— a 45

... ma napi érekessegi derült, hogy az tőszomszédaságát berlőjével. Manos nevű koesmárik a sok inspektor személy visszakédvét kaptak a ere. Az ügyesség spektort ma délben sárték az ügyész-

... ként ezek a jelesiméltódnék. Nem nel kocsmároshoz ló fellépésű állgálat" eredményaposan elverték a ő. hogy a nagylyes intézkedései feketesz-s-hajszarainak működésesei-

... csó farsas- ez az Uj Ke- pesire

... brúár 13. (Az Uj Bécsi társaskirán amelyre jelentek- ég mindig elfo- et most budapesti vézését vette terv náreusban meg- kiállítás alkalzdasági Együlettel Kelet március 16- e napig tartó ki- elyének résztvevői ek részt a társas- azás csoportjai a

... k résztvevői 1100 atártól Budapes- 1100 lejes díjban lektív utlevél, vi- dapestig és vissza- gek.

... nyek résztvevői elyben bennfoglal- ort költségei mel- atárig és határtól költségek.

... 3900 lejt fizetnek ek fejében kitűnő esüinek Pesten és oni kiránduláson- oznak azok, akik oni kiránduláson- nak igényt elszál- rtha tartozók 2900

... zt vehetnek azok- napot Budapesten ol kitűnő elszállá- de nem vesznek nduláson. Ennek 2700 lej.

... ulás során a ki- on és Gödöllőre on meglátogatják acsonyt. Tapolcát- llón pedig megte- skolát. Az össze- kirándulók ervé- udapesti kiállítás- pesre feljogosító

... reius 3-ig be kell- polgársági és sze- zkonvíványaiknak- vképet.

... megbizható R szüköglési be- szerezni, izje- ajánlatot IN orth. kósar ol Oradea, Segura 1913 ton saját bódában-

KÖZGAZDASÁG

Óriási gabonafeleslegek az egész világon

Az agrárkrízis számokban. Az orosz buza-dumping veszélytelen. A tengerinél hiány mutatkozik

Bécs, február 13. Most került nyilvánosságra az elmúlt esztendő nemzetközi agrár-statisztikája. Eszerint a világ 1930. évi gabonatermésének mennyisége, hozzászámítva az 1929. évi termésből fennmaradt készleteket is, 1467.6 millió métermázsza buza, 493.7 millió métermázsza rozs, 476.0 millió métermázsza árpa, 714.3 millió métermázsza zab, 1057.7 millió métermázsza tengeri.

Ezzel szemben az 1930—31. évi előre látható szükséglet csupán a következő: 1353.6 millió métermázsza buza, 477.7 millió métermázsza rozs, 473.7 millió métermázsza árpa, 712.0 millió métermázsza zab, 1124.3 millió métermázsza tengeri.

A termelés összemennyiségéből levonva az előrelátható szükségleteket, kitűnik, hogy csupán a tengerinél mutatkozik hiány és pedig összegszerűen 65.56 millió mázsa.

Ezzel szemben az összes többi terményeknél nagy túltermelés, felesleg áll fenn. És pedig a buzánál 113.99, a rozsnál 16.02, az árpánál 2.36 és a zabnál 1.4 millió mázsa.

Ha az ideai adatokat összehasonlítjuk az 1929. évi termés adataival, azt látjuk, hogy 1930-ban a rendelkezésre álló összemennyiség a buzánál 139.5 millió mázsa nagyobb, mint 1929-ben. Bár a szükséglet az előző esztendőkhöz viszonyítva növekedett, a felesleg mégis 81.6 millió mázsaival nagyobb, mint 1929-ben, amikor a felesleg a kimutatás szerint 32.3 millió mázsa volt. A rozsból körülbelül 37 millió mázsaival nagyobb a felesleg. Az árpánál és zabnál azonban lényegesen kisebb felesleget tüntet ki az ideai kimutatás, mint a tavalyi. Rendkívül érdekesek a tengerire vonatkozó adatok. A múlt évi kimutatásban ugyanis még 21.3 millió mázsa felesleg szerepelt, az

idei kimutatás azonban 6.5 millió mázsa hiánnyal számol.

Az utóbbi időben sok szó esett az orosz gabona-dumpingról. A most megjelent nemzetközi statisztika feltünteteti az orosz gabonatermés mérlegét is, amely az 1930. évi produkeiót 218 millió métermázsásra irányozza elő. A múlt évi készlettel együtt Oroszországban 224 millió métermázsza áll rendelkezésre. Oroszország egy évi szükséglete 202.2 millió métermázsza, az export felesleg tehát 27.7 millió métermázsza. Ebből azonban már 19.4 millió métermázsát exportáltak, úgy, hogy immár csupán 2.3 millió métermázsza vár kivitelle.

Az orosz buza-dumping tehát már nem rejt magában nagy veszélyeket.

Az egyes államok termés-átlagát véve vizsgálat alá, úgy buzában Hollandiában a legnagyobb az átlagtermés, hektáronként 32.7 métermázsával. Közép-Európában Magyarország vezet, azonban a nemzetközi statisztikában mégis a 22. helyet foglalja el, 13.6 métermázsza hektáronkénti átlagterméssel.

A rozstermelő államok közül első helyen Belgium áll, 24.23 métermázsával, míg a vezető buzatermelő ország, az Észak-Amerikai Egyesült Államok 231.5 millió m.-val. A Közép-Európában vezető Magyarország a nemzetközi statisztikában a 15. helyen szerepel.

A kimutatás kiterjed az állattenyésztésre is. A legtöbb szarvasmarha Indiában van, számszerint 146.7 millió darab. Utána következnek az Észak-Amerikai Egyesült Államok, majd Oroszország. A statisztika végén a következő európai országok következnek sorrend szerint: Magyarország, Belgium, Svájc, Litvánia és Lettország. A legtöbb sertés 80 millió darab, Kínában van.

Színház—Mozik

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODÁJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Ben Hur. Ma este mutatja be a színház a világhistoria nagy filmdrámájának, a Ben Hurnak, énekes, zenés, táncos színpadi változatát. A Ben Hur történetét sokkal jobban ismeri a közönség, semhogy különösebb szükség volna ennek a megrendítő, színes, gazdag historianak bővebb ismertetésére. Mindenki tudja, hogy a Ben Hur cselekménye abban a korban játszódik, amelynél döntőbb hatású periódus nem volt még az emberiség történetében. A hanyatló Róma, a zsidóság és a kezdődő kereszténység nagy konfliktusát ábrázolja a Ben Hur esodás története. A Magyar Színház a nagy mű színpadi változatában visszaadni igyekszik e korszak minden változatos hullámzását. A komor drámai jeleneteket, a lélekemelő tragikus pillanatokot pazar humoru események követik a színpadon. Ének és tánc számok pazar sorozata vonul fel. A színház igen nagy sikert vár ettől a rendkívül népszerű darabtól, amelyet nálunk Thász Aladár rendez. Az egész operett és egész drámai együttes részt vesz Ben Hur előadásában. Vasárnap délután fél hétkor is a Ben Hur adják.

Falu rossza. Szombat délután háromkor ifjúsági előadásban kerül színre a rég nem adott Falu rossza, nagyon olcsó mozihelyarákkal. Az előadást dr. Csűrű Bálint professzor konferánssa vezeti be.

Cseregyerekek. Mánás Miska. Vasárnap délután háromkor és este kilenckor két mozihelyáras előadás lesz a színház

ban. Délután háromkor a Cseregyerekeket, kilenckor a Mánás Miskát adják elő, 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárral.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombat d. u. 3: Falu rossza. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárral. Bevezető Csűrű Bálint dr. tanár. Ssz. 183.)

Szombat este fél 9: Ben Hur. (A világtörténelem legnagyobb filmdrámájának énekes, táncos, zenés színpadi változata. Először. Bérletszűnetben. Ssz. 184.)

Vasárnap d. u. fél 3: Cseregyerekek.

(Operettreprez új szereposztásban, új betanulásban, 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárral. Ssz. 185.)

Vasárnap d. u. fél 7: Ben Hur. (A világ történelem legnagyobb filmdrámájának énekes, táncos, zenés színpadi változata. Másodszor. Rendes helyárral. Ssz. 186.)

Vasárnap este 9: Mánás Miska. (10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárral. Ssz. 186.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szombaton d. u. fél 6 és 7 órákor: A vipera, dráma 8 felv., a főszerepekben: Fritz Kortner és Marlene Dietrich. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné: Elfelejtett arcok, filmregény 8 felvonásban, a főszerepekben: Clive Brook és Olga Baclanova. Burleszk kísérelő műsor. Helyárrak: 15 és 10 lej

Vasárnap d. u. 5 órákor utóljára: A vipera, dráma 8 felvonásban, a főszerepekben: Fritz Kortner és Marlene Dietrich. Burleszk kísérelő műsor. Helyárrak: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Szombat, február 14.

Bukarest, 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 14.45: Ifjúsági óra. 16: Zenekar. — 17: Hírek. 17.15: Házi zenekar. Dimitrescu, Ketelbey, Schmelling, Kálmán művei 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Kabaré. 21.45: Hírek.

Budapest, 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Szalonzene. Nicolai, Strauss, D'Albert, Eric Coates, Brandner művei. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, 2.45: Hírek. 4: A gyermek játéka. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Látomás a ködben. — 5.30: Hangv. 7: Novellák. 7.30: Szalonzene. 8.30: Vidám apróságok. 9.30: Hangv. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, Majd: Cigányzene.

Bécs, 19.35: Hangverseny. 20.20: Zenekari hangv.

Berlin, 20: Táncezene.

Breslau, 22.45: Táncezene.

Frankfurt, 19.45: Harmonika.

Lipese, 19.30: Szimfonikus hangverseny. Schubert: A-moll szimfónia. Mendelssohn: Hegedűverseny. Louis-Spohr: Nászinduló.

Stuttgart, 21.30: Jazz.

Milánó, 20.45: Operett.

Róma, 20.45: Opera.

Prága, 21: Fuvósgegyüttes.

Pozsony, 19.20: Tót népdalok.

Ostrava, 18.20: Grammfón.

Kattowiz, Poznan, Varsó, 22.15: Chopin hangv. Lengyelke, Nocturno, Kerin-gő. 23: Táncezene.

Riga, 18.30: Operaáriák. 22.35: Táncezene.

Osló, 22.05: Szavaltat. 22.35: Táncezene.

Stockholm, 19.30: Verdi: Aida című operája.

Toulouse, 22: Operarészletek. — 23.15: Hangverseny. 23.30: Orosz dalok. — 24: Hangverseny.

Vasárnap, február 15.

Bukarest, 11.15: Gyermekeóra. 11.30: Vállalás előadás. 11.45: Egyházi zene.

12: Házi zenekar. 13: Grammfón. — 13.30: Pontos időjelzés. 13.50: Grammfón. 17: Táncezene. 18: Vidám műsor. — 18.30: Táncezene. 19: Rádiógyetem. 20: Grammfón. 21: Hangv. 22.35: Rádióhírek. 22.50: Hírek.

Budapest, 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Szalonzene. Urbach, Wagner, Lehár, Verdi, Micheli, Rubinstein, Fjeldstad, Bolzonni művei. Közben heti krónika. 2: Grammfónhangverseny. Chopin: Nocturno. Verdi: Rigoletto, Wagner: Nürnberg mesterdalnokok, Verdi: Végzet hatalma, Curtis: Cante péme, Gounod: Romeo és Julia, Bizet: Carmen, Hubay: Zefir, Verdi: Troubadour, Kaesöh: János vitéz, Kálmán: Csárdáskirálynő. Czobor—Rajna: A hajduk hadnagya. 3: Rádióélet gyermekdelutánja. — 4: Rádió Szabadgyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Zenekari hangv. 8: Zéta, szimfónia. Közbeszertemesények, majd pontos időjelzés, időjárásjelentés, majd gondolkodhangv. Utána: Fejes szalonzene. — 22.30: Táncezene.

Berlin, 19: Offenbach-operett.

Breslau, 17.55: Dalok.

Frankfurt, 20.15: Operett.

Hamburg, 18.55: Mozart: Figaro házassága c. opera.

Lipese, 20: Operett. Strauss: Cigánybáró.

Stuttgart, 19: Dalok, áriák.

Poznan, Varsó, 20.30: Zenekari hangv. 22.15: Hangv.

Riga, 21.15: Wagner hangv. Bolygó hollandi, Lohengrin, Istenek alkonya.

Milánó, 21: Opera.

Róma, 20.40: Sidney: Géza című operettje.

Prága, 20: Verdi: Don Carlos című operája.

Pozsony, 12.05: Zenekari hangv.

Ostrava, 22.20: Könyvü öene.

Belgrad, 21: Hangv. 21.30: Grammfón. 22.20: Séta Európán át.

Ljubljana, 20: Operettzene.

Stockholm, 19.15: Kamarazene. 21.45: Könyvü zene.

Osló, 22.05: Hangv.

London, 22.05: Hangv.

Apró hirdetések

A híres pojánai rabbi

Kolozsvárra érkezett és néhány napra Kleinberger Mórnál (Str. Anton Pa (Krizsa u.) 32. sz.) tartózkodik.

4—5 szobás, lehetőleg földszintes kást keressék a Wessellényi Miklós utcában. Cím: „Jól fizetek” jellegére a hirdetésbe.

Bor és gyümölcslepárló készülék készítését legutányosabb árban vállalom. M. Bauer rézművesmester Bistrice Str. Lemnelor 42.

Kiadó első emeleti négyszobás, komfortos lakás, két szoba konyha földszinten és egy szoba konyha május elsejére. Egy üres szoba azonnalra. Volt Szent-chenyi tér 39. Háztulajdonos.

Mindennap frissen fejt kóser tehénbivalytej, valamint egy tehéntől készített csese-motój kapható Schwartz Ignác vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

Gyorsírási órákat adok. Str. G. Berthelot (Eötvös uca) 25.

Két méter széles perzsa szőnyöcskék adó. Str. Gen. Berthelot (Eötvös uca) 25. Ugyanott perzsa minták is eladóak.

Sürgösen eladó! Antik fekete komlett szalóngarnitúra, hatalmas szekerek, ágy, vitrin, mosdószekrény, fotó, kápek, szőnyeg. 400—500 darb. könyvtár, álló kis könyvtár: történelmi archeologia, numizmatika, szépirodalmi, stb., különböző tárgyak minden elfogadható áron! Cím: Hartmann A. Lajos Auld.

Férjhez adnám háziasszony nevelt, intelligens, szép rokonomat 300.000 lei házmánnyal, kelengyével, feltétlenül korrekt zsidó tisztviselőhöz, vagy kereskedőhöz. Teljes című megkeresést fénykép mellékelésével kér K. D.-né Sätmá Basarabilor 14. címre kérek.

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek

Illés szekeren

Magunk szerelme

Ki látott engem

Menekülő élet

Igy is történhetik

Szeretnémha szeretnének

Vér és arany

Minden titkok verseiből

Ára kötetenként 68 lei

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cui-Kolozsvár

Uj Kelet és bányászati

Ügyeink utatörzés megje

Kéziratokat megörzésük

Beregné

Amikor e sorok között van annyit, hogy Beregné kormány lemondása óta lemondott a kormány megerősödés az erőnek megdőlését a nyitott teleplezett diktatúra és akasztófátságba taszítani. követtek, katonai lázadások változó diákok általános és mindezek

kormány szteredette ki, hogy Sden esendes, a monarchia mögött most már a demokrázia Spanyolország

Néhány nappal híradás arról, hogy a táviratokat Spanyolország felfüggesztette az ügylet a táviratokat hitte volna, hogy demokratikus pártoknak kitörni, elfeklesz egyéb gondjaitásokban teljes

A republikánus, demokratikus párt tagadták a választás a cenzura s az alagos felfüggesztés megmozdulásokkal már unisono azt a fel, hogy a választás haladéktalanul hiányzó konvent feladata, hogy államformája felvétel, a lízengások gőrbéje, mely Spanyolországban mutatkozott, ebben a tőlünk országban a társadalmi erjedése állam, mifele diktatúra, diktatúrát helyett nem tud megsemm

Közvetlenül a Sauerwein, a Spanyolországban lyesen tájékozódó Sauerwein ebben a nézetének adó Spanyolországban igen kis hányada, lektuelek tekintély nines megelégedve lönösen pedig Alfölddel, aki a diktatúrát laidonekpeni élet tója volt.

Ugy látszik, Sauerwein csak az egy részletekre terjedt lehetetlen volna guer-kormány ama mégis eltávozik a éléről. Beregné nemesak személyi spanyol politikában hogy a monarchist feladni a márciusi lasztásokat, melyek kormányzatnak detet akart adni a k előtt. Azt jelenti spanyol köztársaság, csupán egy szekta, mozgalma többé Spanyolországban nem a nép legszélesebb rétege. Ha nem így volna elképzelni, ha